

विकल्पं चिनुतः

अधोलिखित प्रश्नानां उचित विकल्पं चिनुतः---

1. माता सुरभिः किमर्थम् अश्रूणि मुञ्चति स्म?

(अ) पुत्रस्य दैन्यं दृष्ट्वा

(ब) कृषीवलस्य अत्याचारं दृष्ट्वा

(स) जगतः पीडां दृष्ट्वा

(द) स्वविवशतां दृष्ट्वा (अ)

2. 'बहुर्बलवती सदा' इति पाठः कस्माद् ग्रन्थात् संकलितः?

(अ) काकल्याः

(ब) कथासंग्रहात्

(स) शुकसप्ततेः

(द) लसल्लतिकायाः (स)

3. 'विचित्रः साक्षी' पाठः केन विरचितम्?

(अ) ओमप्रकाश ठाकुरेण

(ब) हरिदत्तशर्मणा

(स) सुश्रुतेन

(द) कातिदासेन (अ)

4. कृशकायः कः आसीत्?

(अ) न्यायाधीशः

(ब) आरक्षी

(स) रक्षापुरुषः

(द) अभियुक्तः (द)

5. कः वातावरणं कर्कशध्वनिना आकुलीकरोति?

(अ) काकः

(ब) पिकः

(स) मयूरः

(द) बकः (अ)

6. वृषभः कुत्र पपात्?

(अ) आकाशे

(ब) जले

(स) भूमौ

(द) न कुत्रापि (स)

7. कुशलवौ कम् उपसृत्य प्रणमतः?

(अ) रामम्

(ब) विदूषकम्

(स) वाल्मिकी

(द) लक्ष्मणम् (अ)

8. परमम् आरोग्यं कस्मात् उपजायते?

(अ) आलस्यात्

(ब) व्यायामात्

(स) बलात्

(द) भोजनात् (ब)

9. उदयसमये अस्तसमये कः रक्तः भवति?

(अ) चन्द्रः

(ब) तारकः

(स) सूर्यः

(द) ध्रुवतारकः (स)

10. गुणी किं वेत्ति?

(अ) धनं

(ब) गुणं

(स) ज्ञानं

(द) आचारं (ब)

11. 'शचिपर्यावरण' पाठानुसारेण केषां माला रमणीया?

(अ) ललितलतानाम्

(ब) पुष्पाणाम्

(स) मौक्तिकानाम्

(द) रूप्यकाणाम् (अ)

12. 'अनृतम्' शब्दस्यार्थमस्ति?

(अ) सत्यम्

(ब) असत्यम्

(स) परस्परम्

(द) सामीप्यम् (ब)

13. कीदृशी दैवगतिः?

(अ) सुखदा

(ब) विचित्रा

(स) समाना

(द) फलदा (ब)

14. 'शुचिपर्यावरणम्' इति पाठस्य लेखकः कः?

(अ) हरिदत्तशर्मा

(ब) महावीरप्रसादः

(स) नवलकिशोरः

(द) कलानाथः (अ)

15. अद्य धरातलं कीदृशं जातम्?

(अ) निर्मलम्

(ब) शुद्धम्

(स) पवित्रम्

(द) समलम् (द)

16. "बुद्धिर्बलवती जाता" इति पाठः कुतः सङ्कलितः?

(अ) हितोपदेशतः

(ब) पञ्चतन्त्रतः

(स) दशकुमारचरिततः

(द) शुकसप्ततितः (द)

17. सदा कः पथ्यः?

(अ) वित्तम्

(ब) बलम्

(स) श्रमः

(द) व्यायामः (द)

18. बालभावात् हिमकरः कस्य मस्तके विराजते?

(अ) पर्वतस्य

(ब) शिवस्य

(स) गगनस्य

(द) विष्णोः (ब)

19. लवकुशयोः वंशस्य कर्ता कः?

(अ) सूर्यः

(ब) चन्द्रः

(स) वशिष्ठः

(द) हरिश्चन्द्रः (अ)

20. सुरभिः कासां माता आसी?

(अ) अश्वानाम्

(ब) दैत्यानाम्

(स) धेनूनाम्

(द) देवानाम् (स)

21. किं कृत्वा मनुष्यः नावसीदति?

(अ) युद्धम्

(ब) धनार्जनम्

(स) तपः

(द) उद्यमम् (द)

22. प्रजासुखे कस्य सुखम्?

(अ) मित्रस्य

(ब) राज्ञः

(स) पितुः

(द) मातुः (ब)

23. शीतले जले स्थितप्रज्ञः इव कः तिष्ठति?

(अ) बकः

(ब) मीनः

(स) मकरः

(द) पिकः (अ)

24. सुपुष्टदेहः कः आसीत्? ।

(अ) अभियुक्तः

(ब) गृही

(स) आरक्षी

(द) सेवकः (स)

25. कस्य पादध्वनिना अतिथिः प्रबुद्धः?

(अ) सेवकस्य

(ब) मूषकस्य

(स) गृहस्थस्य

(द) चौरस्य (द)

26. 'व्यायामः सर्वदा पथ्यः' इति पाठः कुतः सङ्कलितः?

(अ) चरकसंहितातः

(ब) अथर्ववेदतः

(स) सुश्रुतसंहितातः

(द) योगसूत्रतः (स)

27. 'शिशुलालनम्' इति पाठस्य रचयिता कः?

(अ) कालिदासः

(ब) दिङ्नागः

(स) भवभूतिः

(द) भासः (ब)

28. वृषभः कुत्र पपात?

(अ) गृहे

(ब) उपवने

(स) नगरे

(द) क्षेत्रे (द)

29. वाष्पयानमाला किं वितरन्ती संधावति?

(अ) प्रकाशम्

(ब) ध्वानम्

(स) जीवनम्

(द) धूमम् (ब)

30. लोके महतो भयात् कः मुच्यते?

(अ) बुद्धिमान्

(ब) बलवान्

(स) धूर्तः

(द) कुशलः (अ)

31. किं कृत्वा सुखं प्राप्यते?

(अ) वित्तार्जनम्

(ब) गानम्

(स) परिश्रम

(द) यायामम् (द)

32. कुशः स्वपितुः किन्नाम कथयति?

(अ) निकृष्टः

(ब) निर्दयी

(स) निरनुक्रोशः

(द) निर्लिप्तः (स)

33. दुर्बले सुते कस्याः अभ्यधिका कृपा भवति?

(अ) पितुः

(ब) भगिन्याः

(स) कन्यायाः

(द) मातुः (द)

34. पिकः कस्य गुणं वेत्ति?

(अ) ग्रीष्मस्य

(ब) वसन्तस्य ।

(स) वर्षायाः

(द) काकस्य (ब)

35. प्रीतिलक्षणं कतिविधं प्रोक्तम्?

(अ) द्विविधम्

(ब) चतुर्विधम्

(स) षड्विधम्

(द) नवविधम् (स)

36. न्यायाधीशस्य किन्नाम आसीत्?

(अ) बंकिमचन्द्रः

(ब) श्रीचन्द्रः

(स) कृष्णचन्द्रः

(द) राजचन्द्रः (अ)

37. सम्पत्तौ विपत्तौ च केषाम् एकरूपता भवति?

(अ) महताम्

(ब) बलीनाम्

(स) बालकानाम्

(द) धनिकानाम् (अ)

38. 'शिशुलालनम्' इति पाठः कुतः सङ्कलितः?

(अ) कुन्दमालातः

(ब) अभिजानशाकुन्तलतः

(स) उत्तररामचरिततः

(द) महावीरचरिततः (अ)

39. 'जननी तुल्यवत्सला' इति पाठस्य मूलग्रन्थः कः?

(अ) रामायणम्

(ब) कादम्बरी

(स) हर्षचरितम्

(द) महाभारतम् (द)

40. कुत्सितवस्तुमिश्रितं किं जातम्?

(अ) जलम्

(ब) भक्ष्यम्

(स) वायुमण्डलम्

(द) कूपम् (ब)

41. सदा सर्वकार्येषु का बलवती?

(अ) बुद्धिः

(ब) इच्छा

(स) सम्पत्तिः

(द) विपदा (अ)

42. व्यायामिनं मानवं के न अर्दयन्ति?

(अ) मित्राणि

(ब) बान्धवाः

(स) अरयः

(द) धनिकाः (स)

43. उदीरितोऽर्थः केन अपि गृह्यते?

(अ) पण्डितेन

(ब) अश्वेन

(स) मानवेन

(द) पशुना (द)

44. काकचेष्टः विद्यार्थी कीदृशः छात्रः मन्यते?

(अ) मूर्खः

(ब) आदर्शः

(स) कातरः

(द) पण्डितः (ब)

45. कं निकषा मृतशरीरम् आसीत्?

(अ) राजमार्गम्

(ब) उपवनम्

(स) नगरम्

(द) कूपम् (अ)

46. मनुष्याणां शरीरस्थः महान् रिपुः कः?

(अ) बलम्

(ब) श्रमः

(स) आलस्यम्

(द) स्फूर्तिः (स)

47. अत्र जीवितं कीदृशं जातम्?

(अ) सरलम्

(ब) सुखदम्

(स) उन्नतम्

(द) दुर्वहम् (द)

48. राजपुत्रस्य किन्नाम आसीत्?

(अ) मानसिंहः

(ब) राजसिंहः

(स) देवसिंहः

(द) अमरसिंहः (ब)

49. सर्वधेनूनां माता का आसीत्?

(अ) सुरभिः

(ब) रम्भा

(स) मेनका

(द) जानकी (अ)

50. 'शुचिपर्यावरणम्' इति पाठः कुतः सङ्कलितः?

(अ) नवनीततः

(ब) रघुवंशतः

(स) लसल्लतिकातः

(द) कुसुमावलितः (स)

51. बुद्धिमती पुत्रद्वयोपेता कुत्र गच्छति स्म?

(अ) पितृगृहम्

(ब) पतिगृहम्

(स) गङ्गातटम्

(द) नगरम् (अ)

52. व्यायामस्विन्नगात्रस्य समीपं के न उपसर्पन्ति?

(अ) व्याघ्राः

(ब) व्याधयः

(स) मित्राणि

(द) शत्रवः (ब)

53. कुशलवयोः मातरं वाल्मीकिः केन नाम्ना आहवयति?

(अ) पुत्री

(ब) बाला

(स) वधूः

(द) सीता (स)

54. सर्वेषु अपत्येषु जननी कीदृशी भवति?

(अ) कातरा

(ब) प्रसन्ना

(स) तुल्यवत्सला

(द) असमम् (स)

55. सिंहस्य बलं कः जानाति?

(अ) गजः

(ब) मूषकः

(स) वायसः

(द) मृगः (अ)

56. वानरः कस्य पुच्छं धुनोति?

(अ) गजस्य

(ब) सिंहस्य

(स) वृषभस्य

(द) धेनोः (ब)

57. चौरः किम् आदाय पलायितः?

(अ) मञ्जूषाम्

(ब) स्वर्णाभूषणम्

(स) धनम्

(द) वस्त्रम् (अ)

58. कीदृशे प्रदेशे पदयात्रा न सुखावहा?

(अ) रम्ये

(ब) जनसंकुले

(स) विजने

(द) दुर्गमे (स)

59. कस्य नृत्यं तु प्रकृतेः आराधना मन्यते?

(अ) बकस्य

(ब) मयूरस्य

(स) वानरस्य

(द) भ्रमरस्य (ब)

60. कियता बलेन व्यायामः करणीयः?

(अ) पूर्ण

(ब) अल्प

(स) अधिकाधिक

(द) अर्ध (द)

61. करुणापरो गृही कस्मै आश्रयं प्रायच्छत?

- (अ) चौराय
(ब) रक्षकपुरुषाय
(स) सेवकाय
(द) निर्धनजनाय (द)

62. 'व्यायामः सर्वदा पथ्यः' इति पाठस्य लेखकः कः?

- (अ) पतञ्जलिः
(ब) चरकः
(स) वेदव्यासः
(द) सुश्रुतः (द)

63. वयोऽनुरोधात् कः लालनीयः भवति?

- (अ) शिशुजनः
(ब) पुत्रः
(स) पिता
(द) मित्रम् (अ)

64. राजा तु कीदृशः भवति?

- (अ) भक्षकः
(ब) रक्षकः
(स) चतुरः
(द) वीरः (ब)

65. मतिवैभवशालिनः कीदृशानि कार्याणि अपि साधयन्ति?

(अ) दुष्कराणि

(ब) सरलानि

(स) विचित्राणि

(द) अल्पानि (अ)

66. का रसालं मिलिता?

(अ) कुसुमावलिः

(ब) भ्रमरपंक्तिः

(स) नवमालिका

(द) चटका (स)

67. उपनयनोपदेशेन लवकुशयोः गुरुः कः आसीत्?

(अ) वसिष्ठः

(ब) वाल्मीकिः

(स) विश्वामित्रः

(द) भारद्वाजः (ब)

68. कस्याः नेत्राभ्यामणि आविरासन्?

(अ) वृषभस्य

(ब) इन्द्रस्य

(स) कृषकस्य

(द) सुरभेः (द)

69. बुद्धिमती गहनकानने मार्गे एकं किं ददर्श?

(अ) शृगालं

(ब) व्याघ्रं

(स) चित्रकं

(द) दैत्यम् (ब)

70. नराणां प्रथमः शत्रुः कः?

(अ) क्रोधः

(ब) शमः

(स) गुणः

(द) द्वेषः (अ)

71. पिककाकयोः भेदः कदा दृश्यते?

(अ) रात्रौ

(ब) ग्रीष्मकाले

(स) वर्षाकाले

(द) वसन्तसमये (द)

72. उद्यमेन समः किं नास्ति?

(अ) शत्रुः

(ब) धनम्

(स) बन्धुः

(द) रूपम्। (स)

73. निर्धनः जनः कस्य रूग्णतामाकर्ण्य व्याकुलो जातः?

(अ) पुत्रस्य

(ब) मित्रस्य

(स) भार्यायाः

(द) धनिकस्य (अ)

74. 'जननी तुल्यवत्सला' इति पाठः महाभारतस्य कस्मात् पर्वणः उद्धृतः?

(अ) विराटपर्वणः

(ब) भीष्मपर्वणः

(स) वनपर्वणः

(द) कर्णपर्वणः (स)

75. 'सव्यवधानं न चारित्र्यलोपाय'-इति कस्य कथनम्?

(अ) कुशस्य

(ब) लवस्य

(स) विदूषकस्य

(द) रामस्य (द)

76. व्यायामाभिरतस्य किं स्थिरं भवति?

(अ) देहम्

(ब) मांसम्

(स) बलम्

(द) रूपम् (ब)

77. अहं कस्मै जीवनं कामये?

(अ) दानवाय

(ब) स्वार्थाय

(स) मानवाय

(द) क्रीडनाय (स)

78. अमन्त्रं किं नास्ति?

(अ) वाणी

(ब) मूलम्

(स) वचनम्

(द) अक्षरम् (द)

79. उदयकाले सविता भवति—

(अ) रक्तः

(ब) पीतः

(स) कृष्णः

(द) श्वेतः (अ)

80. राजसिंहः कस्मिन् ग्रामे वसति स्म?

(अ) कर्माख्ये

(ब) प्रयागे

(स) देउलाख्ये

(द) राजपुरे (स)

81. दीने पुत्रे तु माता कीदृशी भवति?

(अ) कठोरहृदया

(ब) कृपाहृदया

(स) प्रसन्ना

(द) कृपणा (ब)

82. भयाकुलं व्याघ्रं दृष्ट्वा कः हसति?

(अ) बुद्धिमती

(ब) शृगालः

(स) राजसिंहः

(द) मृगः (ब)

83. अनृतं वदसि चेत् कः दशेत्?

(अ) काकः

(ब) पिकः

(स) सर्पः

(द) कुक्कुरः (अ)

84. 'अहिभुक्' इति कः कथ्यते?

(अ) कपोतः

(ब) काकः

(स) पिकः

(द) मयूरः (द)

85. सर्पाः कम्न उपसर्पन्ति?

(अ) गजम्

(ब) वैनतेयम्

(स) कपोतम्

(द) सिंहम् (ब)

86. न्यायाधीशः कस्मात् निर्णेतुं नाशक्नोत्?

(अ) धनाभावत्

(ब) चौरभयात्

(स) प्रमाणाभावत्

(द) बलप्रभावात् (स)

87. 'कुन्दमाला' काव्यस्य का विधा अस्ति?

(अ) नाटकम्

(ब) महाकाव्यम्

(स) खण्डकाव्यम्

(द) कथा (अ)

88. व्याघ्रः कस्मात् बिभेति?

(अ) मृगात्

(ब) गजात्

(स) मानुषात्

(द) दानवात् (स)

89. लवकुशयोः समुदाचारः कीदृशः आसीत्?

(अ) स्वाभाविकः

(ब) उदात्तरम्यः

(स) निन्दनीयः

(द) अशोभनीयः (ब)

90. वृषभः किम् ऊदवा गन्तुमशक्तः आसीत्?

(अ) कृषकम्

(ब) भारम्

(स) अन्नम्

(द) हलम् (ब)

91. व्यायामाद् परमं किम् उपजायते?

(अ) रोगं

(ब) आरोग्यं

(स) धनं

(द) बलम् (ब)

92. दुर्बलवृषभस्य कष्टानि दृष्ट्वा का अश्रूणि मुञ्चति स्म? ।

(अ) देवमाता

(ब) कृषकपत्नी

(स) इन्द्रः

(द) सुरभिः (द)

93. मृगाः कैः सङ्गमनुव्रजन्ति?

(अ) मृगैः

(ब) अश्वैः

(स) गोभिः

(द) गजैः (अ)

94. सविता उदये अस्तमये च कीदृशः भवति?

(अ) कृष्णः

(ब) श्वेतः

(स) रक्तः

(द) पीतः (स)

95. किं दृष्ट्वा बुद्धिमती चिन्तितवती?

(अ) व्याघ्र

(ब) जम्बुकं

(स) चित्रकं

(द) सूकरं (अ)

96. चण्डवातेन मेघरवैश्च सह कः समजायत?

(अ) धनवृष्टिः

(ब) अग्निः

(स) प्रवर्षः

(द) पुण्यवर्षा (स)

97. काकः कस्य सन्तन्तिं पालयति?

(अ) पिकस्य

(ब) सर्पस्य

(स) कपोतस्य

(द) शुकस्य (अ)

98. महानगरेषु अद्य जीवितं कीदृशं जातम्?

(अ) दुर्वहम्

(ब) सरलम्

(स) रम्यम्

(द) स्वास्थ्यप्रदम् (अ)

99. प्रत्युत्पन्नमतिः बुद्धिमती कम् आक्षिपन्ती उवाच?

(अ) व्याघ्रम्

(ब) पुत्रम्

(स) जम्बुकम्

(द) चित्रकम् (स)

100. परमम् आरोग्यं कस्मात् उपजायते?

(अ) धनात्

(ब) व्यायामात्

(स) सौन्दर्यात्

(द) पठनात् (ब)

101. कस्य वेला सञ्जाता?

(अ) यज्ञस्य

(ब) क्रीडनस्य

(स) पठनस्य

(द) रामायणगानस्य (द)

102. सर्वधेनूनां माता का आसीत्?

(अ) रम्भाः ।

(ब) माया

(स) सुरभिः

(द) चम्पा (स)

103. कीदृशे पुत्रे माता कृपाईहृदया भवति?

(अ) कृपणे

(ब) दीने

(स) धनिके

(द) प्रिये (ब)

104. भामिनी भयात् कया विमुक्ता?

(अ) बलेन

(ब) पराक्रमेण

(स) धनेन

(द) निजबुद्ध्या (द)

105. धावने वीरः कः?

(अ) अश्वः

(ब) गजः

(स) मकरः

(द) मृगः (अ)

106. सुधियः सख्यं कैः सह भवति?

(अ) धनिकैः

(ब) कृपणैः

(स) वीरैः

(द) सुधिभिः (द)

107. शतशकटीयानं किं मुञ्चति?

(अ) प्रकाशम्

(ब) जलम्

(स) धूमम्

(द) तैलम् (स)

108. व्यायामिनं मानवं बलात् के न अर्दयन्ति?

(अ) मित्राणि

(ब) अरयः

(स) बान्धवाः

(द) सर्पाः (ब)